

CARTE DE PATRIMONIU DIN COLECȚIA LUI MIRCEA FILIP

HERITAGE BOOK FROM MIRCEA FILIP COLLECTION

Elena CRISTIAN

Abstract: *Mircea Filip collection were integrated in the Scientific Library in 2016. It contains patrimony of great importance. The author invites readers to an exciting journey into the world of books, gathered in a life of Man, to discover together their charm and wisdom, the spirit of the characters created in different time spaces. True biblical values have today become the books on which the dedication or Ex-Libris of the author is preserved.*

Key words: *Mircea Filip Collection rare document collections, heritage book, sources of wisdom*

Împărăția cărților, cum a fost numită biblioteca, păstrează multe mărturii, oglindind istorii, oameni, fapte și idei ce rămân peste timp. **În toamnă anului 2016 în colecțiile particulare din BȘ USARB a fost integrată o nouă donație – cărți ce au aparținut Profesorul Mircea Filip din București. Fiind constituită din circa 970 de volume în limbile română, engleză, franceză și altele, Colecția „Mircea Filip”, documentele căreia vor fi descoperite** de utilizatorii USARB pentru a le ajuta să înțeleagă și să pătrundă în tainele lumii, ale universului. Se știe doar că cărțile îndeamnă omul la cunoaștere, la gândire, la examen.

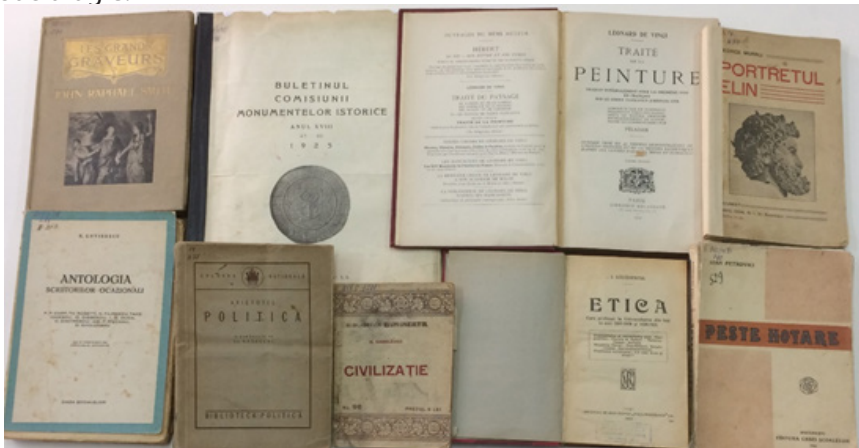
În cele ce urmează, ne propunem să prezentăm câteva din particularitățile și frumusețea cărților de patrimoniu din această colecție. Documentele care au fost trecute în colecția de patrimoniu constituie publicații deosebit de valoroase pentru cultură, au o prezentare grafică deosebită, tipărituri cu dedicații și autografe autentice ale autorilor sau pentru Profesorul Mircea Filip. Cele 248 de cărți selectate ating aproape toate domeniile culturii și științei: filosofie, estetică, sociologie, drept, artă, muzică, filologie, lucrări de beletristică, geografie, istorie, editate în perioada 1908-1960, majoritatea cu titlu de unicat, dintre care cele mai vechi exemplare sunt:

- Murnu, George. Portretul Elin : Studiu iconografic din arheologia clasică cu 15 ilustrațiuni în text. București : Inst. de Arte Grafice, „Carol Gobl”, 1908, îmbogățită cu autograful „Lucreția Zamfirescu 1914”.
- John, Raphael Smith et les graveurs a la maniere noire du temps de Reynolds. Paris : Hachette et Cie, 1914, cu 64 de gravuri engleze din secolul al XVIII-lea: Thomas Frye. La Reine Charlotte, femme de George III; James McArdell. Mary Panton, duchesse d’Ancaster (Hudson); Anne Day, devenue Lady Fenhoulet (Reynolds); Laurence Sterne (Reynolds); Emma Lyon, Lady Hamilton posant une „Nature” (Romney), etc. Cartea deține un ex-libris ștampilă: Librăria „CARMEN SYLVA”.
- Leonard de Vinci. Traite de la Peinture : traduit integralement pour la premiere fois en francais sur le Codex Vaticanus (Urbunas) 1270. Ouvrage orne de 40 fig. Demonstratives de l’edition Princeps et de 100 dess. Esthetiques d’apres les Cliques d’Alinari, Brogi et Fumagalli. Paris. Librairie Delagrave, 1919.
- Găvănescul, I. Etica : Curs profesat la Universitatea din Iași în anii 1907-1908 și 1920-1921. Iași : Institutul de Arte Grafice „Viața Românească” S.A., 1922.
- Aristotel. Politica. București : Cultura Naț., 1924.

- Dorian, Emil. De vorbă cu bălanul meu. București Cultura Naț., 1925.
- Buletinul Comisiunii Monumentelor istorice: Publ. Trim. Anul XVIII. Fasc. 43-46: 1925. București: Cartea Românească, (1926). Această lucrare este o prezentare ale tuturor bisericilor din vremea lui Ștefan cel Mare actualmente cunoscute, precum ale celor câteva mai vechi, asemenea și ale celor din vremea lui Bogdan cel Orb și a lui Ștefăniță care sunt o urmare firească a celor dintâi cu un rezumat în limba franceză de G. Balș, membru al Academiei Române și Comisiunii Monumentelor Istorice.
- Petrovici, Ioan. Peste hotare. București : Ed. Casei Școalelor, 1931.
- Lovinescu, Eugene M. Antologia scriitorilor ocazionali: P. P. Carp, Th. Rosetti, N. Filipescu, Take Ionescu, C. Dissescu, I. G. Duca, C. Dumitrescu-Iași, P. Rîșcanu, D. Eolceanu. București : Casa Școalelor, 1932, etc.

Colecția „Mircea Filip” cuprinde exemplare de carte din domeniul filosofiei, estetică, logică, sociologie:

- Durkheim, Emil. Sociologia : Regulele metodei sociologice. București : Cultura Naț. 1924.
- Ionescu, Petru P. Ontologia umană și cunoașterea. București:Fundația pentru lit. și artă,„Regele Carol II”, 1939.
- Brăileanu, Traian. Teoria comunității omenești. București: Cugetarea – Georgescu Delafras, 1941.
- Mancaș, Mircea. Contribuții la psihologia fenomenului estetic. -București : Soc. română de filosofie, 1941.
- Vianu, Tudor. Introducere in teoria valorilor: întemeiată pe observația conștiinței. București : Cugetarea-Georgescu Delafras, 1942.
- Izvoare de filosofie : Culegere de studii și texte, îngr. de Const. Floru, Const. Noica, Mircea Vulcănescu. București : „Bucovina” I. E. Torouțiu, 1942.
- Andrei, Petre. Manual de sociologie : Pentru licee și școli normale. Craiova. Scri-sul Românesc, 1942,
- Rădulescu-Motru, C. Lecții de logică : Logica genetică. Metodologia. Teoria cunoștinței. București : Casa școalelor, 1943, etc..

Din domeniul artei, muzicii putem menționa documentele valoroase, care vin în sprijinul dorinței de a cunoaște lumea miraculoasa a frumosului, lumea spirituală:

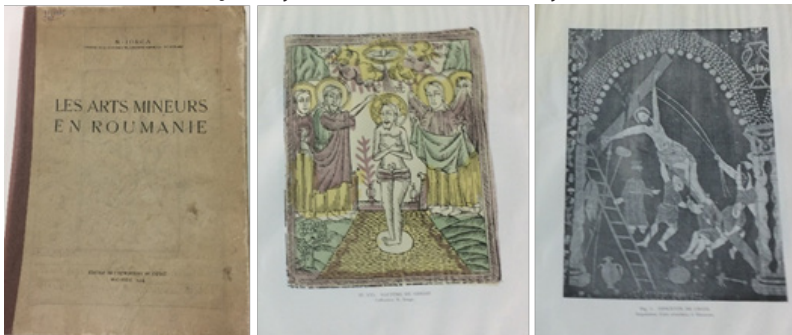
- Poslușnicu, Mihai Gr. Istoria muzicii universale : Forme muzicale la popoarele occidentale și la români : pentru clasa 6-a secundară de ambele sexe. București : Cartea Românească, (1935).
- Ciomac, Em. Poeții armoniei: I.S. Bach, Beethoven. Schumann, Chopin, Liszt, Verdi, Brahms, C. Franck, Mussorgsky, Debussy, M. Ravel, G. Enescu cu 12 portrete după desenele originale de Jean Al. Steriadi. București : Fundația pentru lit.și artă „Regele Carol II”, 1936.
- Cuclin, Dimitrie. Manual de muzică pentru clasa I-a secundară. București : Cartea Românească, 1936.
- Garofoiu, Ioan I. Cântece populare de crăciun din toate provinciile culese și aranjate pentru cor [Note muzicale]. Pitești, 1936.
- Terrasse, Charles. Histoire de L' Art: Depuis les Origines. Jusqu'a nos Jours : art Gothique. Renaissance. Paris : Henri Laurens, 1939
- Rembrandt. Geneve: Editions d'Art Albert Skira, 1957. La vie de Rembrandt; Rembrandt peintre.
- Zambaccian, Krikor H. C. Medrea. București : Ed. de Stat pentru lit. și artă, (1957) etc.
O valoare deosebită o are publicația în limba franceză din domeniul artei: Iorga, Nicolae. Les Arts mineurs en roumanie : Icones ; Argenterie ; Miniatures (207 figures dont 26 planches couleurs). București : Edition de L'Imprimerie de L'Etat, 1934.

În colecție prevalează documentele din domeniul literaturii și filologiei, ele redând evoluția culturală a societății, schimbările marcate de activitatea marilor cărturari ai timpului.

- Morariu, Leca. Multe și mărunte. Cernăuți : [S.n.], 1940.
- Călinescu, George. Principii de estetică. București : Fundația pentru lit. și artă „Regele Carol II”, 1939.
- Botez, I. Fr. Istoria literaturilor europene : Dela origini până în zilele noastre. Iași : Ed. Libr. "Ath. Gheorghiu", 1941, în conț.: Istoria literaturii germane : Dela origini până în zilele noastre; Istoria literaturii italiene : Dela origini până zilele noastre ; Istoria literaturii franceze ; Istoria literaturii ruse : Dela origini până în anul 1916.
- Lovinescu, Eugen. T. Maiorescu și contemporanii lui Vol.1 : V. Alecsandri, M. Eminescu, A. D. Xenopol. București : Casa Școalelor, 1943.
- Pohonțu, Eugen. Alexandru Alex. Macedonski. București : Inst. de Arte Grafice "Bucovina", I. E. Toronțiu, 1935.
- Perpessicius. Mențiuni critice Vol.4. București : Fundația pentru lit. și artă "Regele Carol II", 1938.
- Vrabie, Gheorghe. Folklorul : obiect. Principii. Metodă. București: Tipografia Cărilor Bisericești 1947.
- Sadoveanu, Mihail. Viața lui Ștefan cel Mare. București : Ed. Tineretului, 1956 și altele.

Colecția „**Mircea Filip**” oferă cititorilor și traduceri în limba română a capodoperelor literaturii universale: Balzac, Honore de, Bazin Herne, Camus Al., Cela Camilo Jose, Dumas Al., France Anatole, Goethe, Johann Wolfgang von, Kafka Franz,

Thomas Mann, Voltaire, Woolf Virginia, Babel Isak, Tolstoi Lev, Turghenev Ivan, etc.

Documentele din domeniul istoriei sunt o relatare, o construcție a unei imagini a trecutului făcută de oameni (istorici) care au descris și explicat perceptibile timpurilor ce s-au scurs:

- Borș, Lucia. Doamna Elena Cuza. București: Ed. „Naț.-Ciornei”, 1937.
- Stoicănescu, C. Revoluția lui Horia : [S.l. : s.n.], [1938?].
- Tarle, E. V. Talleyrand. București : Cartea Rusă, 1950.
- Pascu, Ștefan. Meșteșugurile din Transilvania până în secolul al XVI-lea. București : Ed. Acad. R.P.R., (1954).
- Balmuș, C. I. Tucidide : Concepția și metoda sa istorică. București : Ed. Academiei Republicii Populare Române, 1956.
- Plutarh. Vieți paralele Vol.9 : Alexandru și Cezar. București : Ed. Științifică, 1957.
- Condurachi, Emil. Histria. București : Ed. de Stat pentru lit. și artă, 1959.
- Iorga, Nicolae. Istoria literaturilor romanice in dezvoltarea și legăturile lor. Ed. ingr. de Alexandru Duțu. Vol.1-3. Bucuresti : Ed. pentru lit. Universală. Vol.1 : Evul Mediu, 1968. Vol. 2 : Epoca modernă (până la 1600), 1968. Vol. 3 : Epoca modernă (De la 1600 până în zilele noastre), 1968 etc.

Multe dintre aceste cărți dețin însemnări marginale, ex-librisuri, dedicații și autografe. Există peste 100 de volume ce conțin notițe sau autografe, scrise de mână, care specifică cine le-a scris. Cărțile au ajuns pe diferite căi la posesorul lor, care le-a citit și a revenit la conținuturi poate nu o singură dată, nemaivorbind de autorii lor. Mircea Filip l-a cunoscut personal pe poetul, muzicianul, editorul și nuvelistul rus Bulat Okudjava, aceasta deducem din autograful:

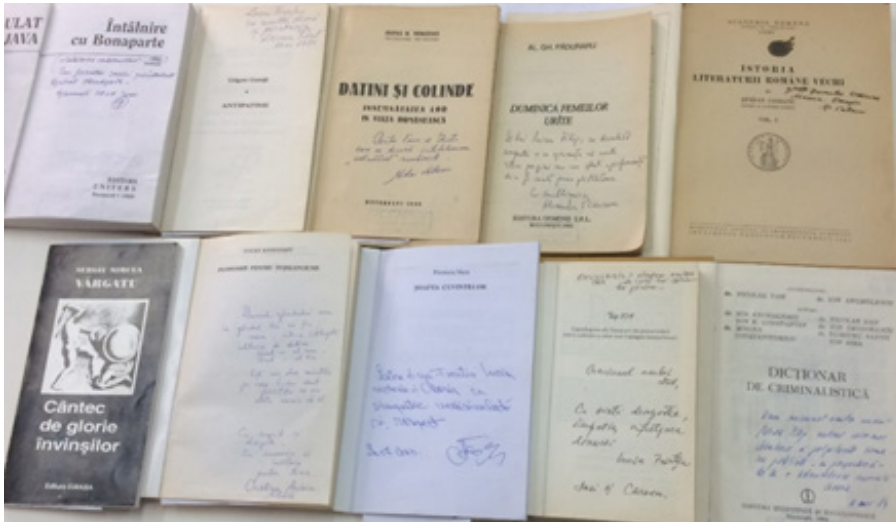
- *(Călătoria diletanților! -1984.) Un prieten vechi reântâlnit Bulat Okudjava București 19.09.2000*, pe cartea: Okudjava, Bulat. *Întâlnire cu Bonaparte*. București: Editura UNIVERS, 1999.
- *D sale Domnului Cicerone Muncenic. Omagiu Șt. Ciobanu*, pe cartea: Ciobanu, Ștefan. *Istoria literaturii române vechi Vol.1*. București : Monitorul Ofic. și Imprimeria Statului, Imprimeria Naț., 1947;
- *Pentru d-na Frențiu Lucia. Victoria și Maria cu simpatie nedisimulată și respect 20.07.2013* pe cartea: Pertescu, Nicu. *Șoapta cuvintelor*. București : Ed. Semne, 2013.
- *Doamnei Lucia Frențiu cu amintiri! Autorul 17.03.1999* pe cartea, Vărgatu Sergiu Mircea. *Cântec de glorie învinșilor*. București : Ed. Eurasia 1999.
- *Luciei Frențiu cu multă stimă și prietenie Liliana Kent 19. XII.1996* pe cartea, Goanță,

Grigore. Antipatimi. București : Casa de ed. Kent Stil, 1995.

- *Mircea Filip cu dragoste și prietenie 2002* pe cartea, Buletinul Comisiunii Monumentelor istorice : Publ. Trim. Anul XVIII. Fasc.43-46 : 1925. București : Cartea Românească, 1926.
- *Craciunul anului 2011, Cu înaltă dragoste, simpatia afecțiunea D-na Lucia Frențiu Iani și Carmen* pe cartea, Popescu, Simona. Exuvii: Roman. Iași : Polirom, 2011 Ex libris, *Biblioteca Personală Oana Boieru* și autograful, *La mulți ani! 21.II.88 Badea Tudor* pe cartea, Brătescu-Voinesti, Ioan Alexandru. Întuneric și lumină. București : Ed. Minerva, 1987 și multe alte autografe și dedicații.

Printre cărțile de patrimoniu ale Colecției „Mircea Filip” găsim una deosebită prin informațiile păstrate pe paginile ei. Cartea, Oprescu, G. Țările Române văzute de artiști francezi (sec.XVIII și XIX). București : Cultura Națională, 1926, deține autograful „Luată la premiul I în cl. 7a Gh. Maraloi 1934-35”, ex-librisul eticetă: FUNDAȚIILE CULTURALE REGALE "FUNDAȚIILE CULTURALE REGALE. Această carte este dăruită de MAJESTAȚEA SA REGELE CAROL II prin Fundațiile Culturale Regale pentru educarea tineretului și răsplătirea elevilor studioși ce se îndreaptă spre cultură, și un alt ex-libris ștampilă Dr. Maraloi Gheorghe. Cu premiul I în cl.7a ajuns doctor în științe la vârsta maturității.

Aceste „izvoare de înțelepciune”, reprezintă un generos și util demers cultural ce vine cu informații utile pentru utilizatorii bibliotecii, îmbogățind cu noi titluri colecția BȘ USARB. Au fost reproduse doar câteva comentarii referitoare la Colecția „Mircea Filip”. Vom încheia prin a exprima recunoștința noastră Profesorului Mircea Filip pentru valoroasa și bogata colecție de carte care a ajuns la Bălți și azi poate fi citită ca și mulți ani în urmă. Bibliotecarii USARB vor gestiona, vor promova și vor păstra toate aceste podoabe culturale pentru generațiile ce vin, îndeplinindu-și nobila lor misiune. Să ne amintim de spusele lui Victor Hugo : *Să descifrezi o carte, să te cufunzi în ea, să crezi, Ce Sărbătoare!*

